

คำวินิจฉัยของ นายอรรถ หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๕/๒๕๕๓

วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๓

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคธรรมรัฐ

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคธรรมรัฐเป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ต่อมาพรรคธรรมรัฐมีหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาลำดับที่ ๑ ตั้งอยู่ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช นายทะเบียนพรรคการเมืองรับรองการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองดังกล่าว ตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๓ และต่อจากนั้นพรรคธรรมรัฐรายงานนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๓ พรรคธรรมรัฐจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองเพิ่มขึ้นอีก ๔ สาขา คือสาขาลำดับที่ ๒ ตั้งอยู่ที่จังหวัดเชียงราย สาขาลำดับที่ ๓ ตั้งอยู่ที่กรุงเทพมหานคร สาขาลำดับที่ ๔ ตั้งอยู่ที่จังหวัดชัยภูมิ สาขาลำดับที่ ๕ ตั้งอยู่ที่จังหวัดขอนแก่น มีคณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองละ ๑๕ คน และมีสมาชิกรวมกันทั้งสิ้น ๕,๕๘๕ คน แต่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตรวจสอบเอกสารประกอบแล้ว ปรากฏว่ามีรายชื่อสมาชิกเพียง ๒,๘๑๐ คน ต่อมาเมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๓ พรรคธรรมรัฐจัดส่งทะเบียนสมาชิกเพิ่มเติม ๒๔๐ คน รวมเป็น ๓,๐๕๐ คน และวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๓ พรรคธรรมรัฐจัดส่งทะเบียนสมาชิกเพิ่มเติมอีก ๒,๕๘๕ คน รวมทั้งสิ้น ๕,๖๓๕ คน แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติให้พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง ซึ่งพรรคธรรมรัฐต้องดำเนินการดังกล่าวภายในวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๓ แต่เนื่องจากเป็นวันอาทิตย์เป็นวันหยุดราชการ จึงครบกำหนดภายในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นวันเปิดทำการถัดไปวันแรก แต่ปรากฏว่า เมื่อครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตรวจสอบแล้วพบว่า การจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองอีก ๔ สาขา ยังไม่เป็นไปตามข้อบังคับพรรคธรรมรัฐ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยังไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง ทำให้การดำเนินการของพรรคธรรมรัฐไม่เป็นไปตามมาตรา ๒๕ เป็นเหตุให้

ต้องยุบพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พรรคการเมืองไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ กล่าวคือไม่ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองให้ครบถ้วนโดยต้องมีสาขาพรรคอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองเมื่อพรรคการเมืองไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของบทกฎหมายดังกล่าว กรณีจึงต้องด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงขอที่จะยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อให้มีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมือง

นายอรรถ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ